

מ"ת 53785/02/18 - שאול פרץ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 53785-02-18 מדינת ישראל ואח' נ' פרץ ואח'

לפני כבוד השופט אברהם הימן
המבקש
שאול פרץ

נגד
המשיבה
מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים.

רקע דיוני

ביום 23.2.18 הוגש נגד המבקש כתב אישום המייחס למבקש ולנאשמים 2 ו-3 עבירות של רצח תוך ביצוע עבירה אחרת לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") כנוסחו לפני תיקון מס' 137 לחוק העונשין, סחיטה בכוח לפי סעיף 427 לחוק העונשין וקשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום נסקרו בהחלטות קודמות, ולצורך החלטה זו אצטט העובדות כפי שנסקרו בהחלטה שניתנה בבש"פ 3460/21 ביום 6.6.21 כדלקמן:

"על פי המתואר בכתב האישום, העוררים [המבקש - "פרץ" ונאשמים 2 ו-3 - "בן שמחון" ו-"ויצמן" - תוספת שלי א.ה.] יחד עם חבריהם עמי מיארה (להלן: מיארה) וניקו חיימוב (להלן: חיימוב), קשרו קשר לפגוע ביוסי שריקי (להלן: שריקי או המנוח), על רקע קשריו עם אדם בשם דניאל זרוג. על פי התכנית, ביקשו החמישה לגרום לשריקי חבלה חמורה ולדרוש ממנו לשלם לפרץ סך של 150,000 שקלים. בהמשך לכך, ביום 15.1.2018 הגיעו העוררים, מיארה וחיימוב לביתו של לויאן וגיבשו את פרטי התכנית הפלילית. לצורך מימוש מזימתם לויאן צייד את פרץ, בנוכחות מיארה וחיימוב, בנשק ובתחמושת שאותם החזיק בביתו. באותו ערב הסיע חיימוב את פרץ ומיארה לפגוש את שריקי ליד בית הוריו. במהלך הפגישה הגיעו למקום בן שמחון וויצמן כשהם רכובים על קטנוע. פרץ ומיארה נמלטו חזרה אל הרכב שבו נהג חיימוב, ואילו בן שמחון ירה שלושה כדורי אקדח לעבר פלג גופו התחתון של שריקי.

עמוד 1

אחד מהכדורים חדר לרגלו והשני לבטנו. שריקי פונה לבית החולים אך מיד עם הגעתו נפטר מפצעיו".

נגד חבריהם של המבקש ונאשמים 2-4: "מיארה" ו- "חיימוב", הוגש כתב אישום נפרד שיחוס להם עבירה של רצח תוך ביצוע עבירה אחרת.

לצד כתבי האישום הוגשו בקשות למעצר עד תום ההליכים המשפטיים.

ביום 9.7.18 קבעה השופטת ש' זמיר כי קיימת תשתית ראיתית לכאורית להוכחת המעשים שיוחסו למיארה וחיימוב בכתב האישום הנפרש שהוגש נגדם והורתה על מעצרם עד תום ההליכים.

בדיון שהתקיים ביום 9.10.18 בעניינם של המבקש ונאשמים 2 ו-3 הצהירו באי כוחם על הסכמתם למעצר עד תום ההליכים תוך שמירת טענותיהם בעניין עוצמת הראיות להליך העיקרי. בהמשך לכך, הורה השופט צ' קאפח על מעצרם של המבקש ונאשמים 2 ו-3 עד תום ההליכים, תוך שנרשמה הצהרת באי כוחם לשמור את הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר ללא צורך בהצבעה על נסיבות חדשות. נאשם 4 הסכים לקיומן של ראיות לכאורה והדיון בעניינו נדחה לקבלת תסקיר.

ביום 21.7.19 הודו מיארה וחיימוב בעבירה של סיוע לרצח תוך ביצוע עבירה אחרת במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמה לעניין העונש, הורשעו ונדונו לעונשי מאסר של 7.5 שנים ו- 6.5 שנים בהתאמה. השניים זומנו להעיד מטעם התביעה במשפטו של המבקש והנאשמים הנוספים. בעדותם שתקו על דוכן העדים ועל כן הוכרזו עדים עוינים, וכך הודעותיהם במשטרה, שבהן הפלילו את המבקש והנאשמים הנוספים, הוגשו על-פי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

מעצרם של המבקש ונאשמים 2 ו-3 הוארך מעת לעת ובמסגרת החלטה בבקשה שביעית להארכת המעצר, הורה בית המשפט העליון בבש"פ 7095/20 כי:

"המשיבים יוכלו אפוא לפנות בבקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגדרה יפרטו את החלופות המוצעות. במקרה כזה יוגשו תסקירי מבחן לבחינת החלופות ובית המשפט המחוזי יחליט כחוכמתו. יודגש כי אין באמור משום נקיטת עמדה בשאלת האפשרות לשחרור לחלופה או למעצר בפיקוח אלקטרוני. המהלך הוא פועל יוצא של ההסכמה הדיונית בין הצדדים, בשלב המעצר עד תום ההליכים, וטענות הצדדים שמורות להם".

ביום 25.10.20 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר.

תסקיר בעניינו של המבקש הוגש ביום 23.11.20 ולהלן תוכנו כפי שנסקר בבש"פ 3460/21:

עמוד 2

"במסגרת תסקיר המעצר בעניינו של פרץ מיום 23.11.2020, צוין כי לחובתו 13 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות אלימות ורכוש, שבגינן ריצה עונשי מאסר בפועל לתקופות ממושכות, לרבות עונש מאסר בן ארבע שנים שאותו סיים לרצות כחמישה חודשים בלבד לפני המעצר הנוכחי. לנוכח דפוסים עברייניים, אלימים וכוחניים וכן היעדר הרתעה מצידו מעונשי מאסר ממושכים, התרשם שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצדו של פרץ, וכי תוצאותיה של התנהגות כזו צפויות להיות חמורות. שירות המבחן העריך, כי מעצר בפיקוח אלקטרוני לא יאיין את מסוכנותו, שכן לא ניתן לשלול כי יוסיף לקיים קשרים שוליים גם ממקום מעצרו. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי שתיים מהמפקחות המוצעות, אשתו וחמותו, אינן מתאימות לתפקיד הפיקוח, וכי השניים האחרים - דודיו - לא יוכלו להשפיע עליו באופן שיהיה בו כדי למתן את התנהלותו. בגדרו של תסקיר המעצר המשלים מיום 24.2.2021 בחן שירות המבחן שתי מפקחות נוספות אך סבר כי הן יתקשו להוות גורם סמכותי ולזהות מצבי סיכון. לנוכח כל האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה על מעצרו של פרץ בפיקוח אלקטרוני".

ביום 27.4.21 דחתה השופטת מ' בן ארי את בקשת המבקש ונאשמים 2 ו-3 לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד תום ההליכים. על החלטה זו הוגש ערר במסגרת בש"פ 3460/21 שנדחה, תוך שבית המשפט העליון נדרש לשתי טענות הן בעניין כרסום משמעותי בראיות משום שתיקתם של מיארה וחיימוב במשפטם והן בעניין חלופי הזמן. באשר לתשתית הראייתית הלכאורית קבע בית המשפט העליון כי:

"צודקים אפוא העוררים בטענתם כי שתיקתם של מיארה וחיימוב שינתה את תמונת הראיות שהצטיירה קודם לכן, בשלב הדיוני המוקדם בו הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה. יחד עם זאת, אין לומר כי שתיקת שני העדים בעדותם בבית המשפט המחוזי מהווה כרסום ראייתי במובן המקובל של "הפיכת הקערה על פיה", באופן שמצדיק את שחרורם ממעצר כבר בשלב זה של ההליך. במילים אחרות, להתפתחות דיונית זו יש בוודאי השלכה על משקל הראיות, אך עניין זה נתון במובהק לבחינה והערכה על ידי המותב שבפניו נידון ההליך העיקרי. מטבע הדברים יידרש המותב לשאלת העדפת גרסתם של העדים השותקים בהודעותיהם במשטרה, שהוגשו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, כמו גם למכלול טענות העוררים בדבר קבילות ההודעות כראיה, על רקע הטענות לפגיעה בזכות ההיוועצות ותרגיל חקירתי שנערך למוסריהן. מכל מקום, לצורך הקביעה כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית מספקת לשלב המעצר, אני תמימת דעים עם בית המשפט המחוזי אשר קבע כי לא הונח מסד ראייתי לפסילתן של אותן הודעות מלשמש כראיה. לצורך החלטת המעצר די לנו אפוא בכך שהן מפלילות לכאורה את העוררים בביצוע העבירות המיוחסות להם.

...

הודעותיהם של השניים, אשר כעולה מהן היו מקורבים לעוררים וקיבלו בזמן אמת עדכון, גם אם חלקי, על המזימה לפגוע במנוח - מפלילות אפוא לכאורה את העוררים לפחות בחלק מן העבירות המיוחסות להם בכתב האישום (וזאת מבלי להכריע באשר להתקיימות יסודות העבירה של סחיטה בכוח, הכרעה שאינה נדרשת לצורך דיוננו), ומהוות חיזוק האחת ביחס

לרעותה. עדויות השוטרים אשר תפסו את בן שמחון וייצמן בסמוך למקום האירוע עם הנשק ששימש, על פי הנטען, לביצוע הירי במנוח - מחזקות אף הן את התשתית הראייתית הלכאורית.

לא נעלמה מעיני טענת העוררים לאי-התאמות מסוימות בין גרסאותיהם של חיימוב ומיארה, בפרט בנוגע לעבירת הסחיטה בכוח ולחלקו של פרץ במעשה. אולם לא לחינם נמנעו באי-כוח העוררים מלהרחיב את היריעה בסוגיה זו, שהמקום הטבעי והראוי לברר אותה הוא ההליך העיקרי.

מסקנת הדברים עד כה היא אפוא כי אין מקום להתערב במסקנת בית המשפט המחוזי לפיה הונחה תשתית ראייתית לכאורית מספקת להוכחת אשמתם של העוררים, באופן שאינו מצדיק לשנות מהחלטת המעצר. טענות העוררים באשר למשקלן הראייתי של הודעותיהם במשטרה של עדי התביעה המרכזיים, שמורות עמם, וחזקה כי יתבררו לעומקן במסגרת התיק העיקרי".

גם הטענה לחלופי הזמן כנתון המצדיק הקלה בתנאי המעצר, נדחתה, תוך שבית המשפט העליון קבע כדלקמן:

"אכן, אין להתעלם מפרק הזמן המשמעותי שבו נתונים העוררים במעצר, כשלוש שנים וארבעה חודשים. מבלי להכריע בשאלה האם יש לזקוף את התמשכות ההליכים עד כה לחובת מי מהצדדים - כאשר אין מחלוקת שמימוש זכות הייצוג וזכות העיון בחומרי חקירה עשוי להביא לעיכוב מסוים בשמיעת התיק - הרי שכיום אף המדינה לא חולקת על כך שההליך אינו מתקרב לסימו. אין ספק כי מדובר בנתון מכריע בבואו של בית המשפט להכריע בבקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו של נאשם (כמו גם בבקשה להארכת מעצר אשר מוגשת במסלול דינוי שונה). איני שוללת כי נתון זה יטה את הכף בעתיד לטובת החלטה על העברתם של העוררים למעצר בפיקוח אלקטרוני. ואולם, לעת הזו, נסיבות אחרות, חשובות ומשמעותיות לא פחות, שוקלות כנגד החלטה זו. כוונתי בעיקר למסוכנותם של העוררים, הנלמדת הן מחומרת העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, הן מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם, והן מהחומר המודיעיני שהוגש לעיוני.

מסוכנותו הרבה של פרץ נלמדת גם מעיון ברישום הפלילי שלו, הכולל בין היתר הרשעות רבות בעבירות אלימות, רכוש ואיומים, אשר בגינן ריצה עונשי מאסר משמעותיים, האחרון שבהם אך חודשים ספורים לפני מועד ביצוע העבירות המיוחסות לו כעת - וכל אלו לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע לכאורה עבירות חמורות נוספות".

ביום 16.2.22 במסגרת החלטה בבקשה שתיים עשרה להארכת מעצרו של המבקש ונאשמים 2 ו-3, הורה בית המשפט העליון על הארכת מעצרו של המבקש ועל המשך מעצרו של נאשמים 2 ו-3 בפיקוח אלקטרוני.

מעצרו של המבקש נדון לאחרונה (לפני כחודשיים) במסגרת בקשה שש עשרה להארכת מעצרו. בהחלטה בבש"פ 282/23 מיום 17.1.23 הוארך מעצרו של המבקש למשך 90 ימים או עד למתן פסק דין, לפי המוקדם.

טיעוני המבקש

בא כוח המבקש השתית את הבקשה לעיון חוזר על שני בסיסי טיעון: האחד, בטענה לכרסום ממשי בראיות ולכלל הפחות כרסום משמעותי ומהותי (תוך הפניה להחלטה בעמ"ת 62556-01-14 אל סאנע נ' מדינת ישראל (4.2.14); והשני, בטענת חלופי הזמן.

באשר לכרסום בראיות, טען בא כוח המבקש כי על פי עובדות כתב האישום מעשה הירי המהווה את הרצח הוא המעשה המהווה גם את מעשה הסחיטה בכוח וכי הואיל ולא ניתן להרשיע בשתי עבירות בגין אותו מעשה, לא יכול מעשה הירי להקים גם את העבירה האחרת אלא נדרש שמעשה ההמתה יבוצע לאחר העבירה האחרת. על כן נטען כי האמור בכתב האישום מבסס לכל היותר עבירה של הריגה. עוד נטען לכרסום בראיות נוכח מחדל חקירתי העולה מתוך עדויותיהם של החוקרים רוזי שחידם ורפ"ק אלעד ישי. על פי טיעון זה שני החוקרים אישרו בעדותם כי מיארה וחיימוב שהו יחדיו באותו תא מעצר במשך 23 ימים רצופים בידעיה של המשטרה ומבלי שנעשתה הקלטה בתוך התא, כך שלא ניתן לדעת באיזו מידה זוהמה עדותו של האחד על ידי עדותו של האחר. נטען כי בעוד שבעדויות במשטרה מסר חיימוב כי לא היה מעורב בקשירת הקשר למעשה הירי ולא ידע כי מטרת הנסיעה היא הירי לעבר המנוח הרי בעדותו במשפט הודה בסיוע לרצח. פער משמעותי זה בגרסת חיימוב, לשיטת המבקש, ניתן להסבר בשיחות שקיים חיימוב עם מיארה בתא המעצר. המחדל החקירתי באי תיעוד השיחות בין השניים בתא המעצר פוגע ביכולת של ההגנה לתקוף את מהימנות הגרסאות שמסרו השניים. נטען כי בנסיבות אלה, גם אם הודעות מיארה וחיימוב במשטרה תתקבלנה כראיות לאמיתות תוכנן, הרי התוצאה המשפטית עשויה לבוא בזיכוי של המבקש, הגם כי השניים הורשעו במשפטם.

באשר לחלופי הזמן, נטען כי המבקש עצור מזה למעלה מחמש שנים וכי על אף שאין מדובר בתיק רחב היקף, הרי שנוכח משך התקופה בה נשמעה עדותו של עד התביעה המרכזי, צפויה פרשת התביעה להימשך זמן רב, גם משום צורך ההגנה להידרש בחקירה נגדית לטענות שהעלו מיארה וחיימוב בדבר קבילות הודעותיהם במשטרה. כמו כן נטען כי בשלב זה אמנם קבועים מועדי הוכחות עד לפגרת הקיץ, אולם סיומו של המשפט אינו נראה באופק. ובאשר למבקש נטען כי במהלך מעצרו נולדו לו שלושה ילדים וכי זנח את דרך הפשע ובחר להתמקד בגידול ילדיו. לפיכך נטען כי על אף שכתב האישום מייחס למבקש עבירה חמורה ועל אף העילות למעצרו, חובה לבחון בעת הזו חלופת מעצר.

מענה המשיבה

בא כוח המשיבה טען כי טענות בא כוח המבקש בדבר כרסום בראיות נבחנו ונדחו במסגרת בש"פ 3460/21 ואין עומדות במבחן המקובל. באשר לטענה בדבר חולשה ראיתית לעבירת הרצח תוך כדי ביצוע עבירה אחרת הפנה בא כוח המשיבה להחלטת השופטת מ' בן ארי לפיה על סוגייה זו להתברר במסגרת התיק העיקרי. כמו כן הפנה לבש"פ הנ"ל וטען כי במסגרתו חזר בו בא כוח המבקש מטענתו באותה סוגיה.

באשר לחלופי הזמן, טען בא כוח המאשימה כי טיעון זה נדחה לאחרונה בהחלטת בית המשפט העליון על פיה הוארך מעצרו של המבקש לאור המסוכנות הנשקפת ממנו.

דין והכרעה

לאחר שנתתי דעתי לטעמים עליהם מבסס הסנגור את הבקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר ולעמדת בא כוח המשיבה, הגעתי לכלל מסקנה כי לא מתקיימת עילה לעיון חוזר אם משום כרסום ראייתי, ואם משום חלופי הזמן.

טענת הסנגור בדבר כרסום ראייתי מושתתת על שני אדנים.

האחד הוא הטיעון כי עבירת הרצח תוך כדי ביצוע עבירה אחרת אינה מתקיימת בנסיבות בהם מעשה אחד (הירי במנוח) הוא המקיים את הרכיב ההתנהגותי לשתי העבירות. טיעון זה הועלה אמנם על ידי הסנגור במסגרת הערר בבש"פ 3460/21 אולם נגנז על ידו ונשמר להליך העיקרי. ממילא לא ראוי היה כי יועלה שוב בהליך המעצר. אפנה לפסקה 23 להחלטת כב' השופטת ד' ברק-ארז ואלו הדברים:

"במישור המשפטי, טוענים העוררים כי לא ניתן כלל להרשיעם בביצוע עבירת רצח תוך כדי ביצוע עבירה אחרת, לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין, כאשר על פי הנטען בכתב האישום מעשה אחד בלבד - הירי במנוח - משכלל הן את ביצועה של עבירת הרצח והן את ביצועה של עבירת סחיטה בכוח (היא ה"עבירה האחרת"). כמפורט בהמשך, בסופו של דבר העוררים החליטו לשמור טענה זו להליך העיקרי, ועל כן לא נדרש פירוט נוסף ביחס אליה".

השני הוא הטיעון למחדל חקירתי בגין אי תיעוד שיחות שקיימו מיארה וחיימוב בתא המעצר באופן הפוגם בהגנתו של המבקש וביכולתו לתקוף את מהימנותם ולבסס טענתו בדבר תיאום גרסאות. על פי טענת הסנגור מדובר בפגם מהותי נוכח העובדה שמיארה וחיימוב שתקו בעדותם במשפט כאשר הודעותיהם במשטרה המפלילות את המבקש עשויות להיות מוגשות כראיות לאמיתות תוכן ויש בנסיבות אלה לבסס סיכוי סביר לזיכויו של המבקש. במסגרת בבש"פ 3460/21 נדחו טענות הסנגור כנגד קבילותם של הודעותיהם של מיארה וחיימוב במשטרה משום שתיקתם של עדי התביעה המרכזיים על דוכן העדים והטענות לפגמים בחקירתם. הטיעון המועלה על ידי הסנגור כעת דומה במהותו לטיעון שכבר נדחה ונקבע לגביו שאינו מהווה כרסום ראייתי במובן המקובל של "הפיכת הקערה על פיה" ומקומו לבחינה והערכה בפני המותב הדן בהליך העיקרי. בהתאם לכך, איני מוצא כי הטיעון שהועלה לפני במסגרת הדיונית הנוכחית מבסס חולשה ראייתית המקימה עילה לעיון חוזר.

באשר לחלופי הזמן, איני מתעלם ממשך התקופה בה נתון המבקש במעצר מאחורי סורג ובריח. יחד עם זאת, איני סבור כי פרק זמן של חודשיים מאז שניתנה ההחלטה על הארכת מעצרו בבש"פ 282/23 ביום 17.1.23 מסיט את נקודת האיזון לעבר הקלה בתנאי מעצרו. אפנה לדברי בית המשפט העליון (כב' השופט ד' מין) באותה החלטה לפי שהדברים מדברים בעד עצמם גם בעת הזו.

"ואשר לגבי משיב 1. תחילה יאמר כי השתכנעתי באופן שאינו משתמע לשני פנים כי בעלי הדין כולם, אינם גוררים רגליים בקידום התיק (אף נלמד כי בא-כח משיב 1 התייצב לדיונים כאשר אמו שכבה על ערש דווי. המשיבה עמדה על קיום הדיונים כסדרם, והוא מצדו עשה

כל מאמץ להתייצב ולא וויתר לעצמו). שנית, קשה להעריך אימתי המשפט יסתיים, אך התרשמתי כאמור כי עוד רחוקה הדרך. עם זאת, בית משפט זה בבקשה הקודמת להארכת מעצרו (בש"פ 6727/22 מדינת ישראל נ' פרץ (18.10.2022)), אמר על משיב 1 את הדברים הבאים: "לאחר התלבטות, סברתי כי אף בנקודת הזמן הנוכחית יש להורות על הארכת מעצרו של המשיב. הטעם לכך נעוץ גם הפעם בשילוב טיב העבירות המיוחסות למשיב, פרי הגותו, רמת מסוכנותו הקונקרטית הגבוהה של המשיב והחשש להמשך פעילותו העבריינית. למשיב מיוחסת עבירת רצח, אשר נפסק זה מכבר כי היא מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית ואינהרנטית (ראו, למשל: בש"פ 5016/21 מדינת ישראל נ' אברהם (29.7.2021)). למשיב עבר פלילי הכולל 13 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש, חטיפה, סחיטה בכוח, כליאת שווא, הדחה בחקירה, תקיפת שוטר במילוי תפקידו ועוד, בגין נדון לעונשי מאסר ממושכים. את העבירות שבעניינו ביצע, לכאורה, חמישה חודשים בלבד לאחר שחרורו ממאסר בן ארבע שנים. גם תסקיר המעצר שהוגש בעניינו מלמד על אדם בעל דפוסים עברייניים, אלימים וכוחניים מושרשים, על רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה שתוצאותיה חמורות ועל העדר הרתעה מעונשי מאסר ממושכים. השילוב האמור מטה את הכף גם הפעם לטובת הארכת מעצרו של המשיב" (שם, פסקה 6).

השאלה היא אפוא האם הגיעה השעה, בחלוף שלושה חודשים מאז מתן ההחלטה האמורה, לשקול את שחרור משיב 1 מכבלי מעצרו מאחורי סורג ובריח. לי נראה כי טרם הגיעה העת לשקול את הדבר. זאת בשים לב בעיקר להערכת שירות המבחן על אודות דפוסי העבריינות שלו, לעברו הפלילי הכבד ולמסוכנות המשמעותית הנשקפת ממנו".

הבקשה לעיון חוזר נדחתה.

המזכירות תעביר החלטתי זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט אדר תשפ"ג, 22 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.